

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felolvasó szerkesztő és kiadótulajdonos

BETE GH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm-ként 6 fillér-
többesbőri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETE GH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot, érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz.

Gazdasági Egyletünk köz- gyűlése.

Vármegyénk Gazdasági Egyesülete folyó hó 8-án tartotta meg ezévi második közgyűlését kishalmági Hollak y Arthur főispán, egyleti elnök vezetésével a vármegyeház kistermében. Az elnök meleg szavakkal üdvözölte a szép számban megjelent tagokat s örömeinek adott kifejezést, hogy az érdeklődés ily kiváló mértékben nyilvánul az egyesület ügyei iránt. Ezt az érdeklődést annak jeléül tekinti, hogy egyrészt egész gazdasádmunkát lassankint áthatja annak tudata, hogy sorsa a saját kezében van letéve s ennek intézése a saját feladata, másrészt, hogy a tagok méltányolják az egyesület vezetőinek a vármegye gazdaközönsége érdekében kifejtett tevékenységét, mely több gyakorlati eredményű alkotásban nyilvánult.

E tekintetben — minthogy az egylet működéséről való részletes beszámolás a jövő közgyűlés feladata — elég reámutatni az O. M. G. E-tel karöltve rendezett gazdasági gépbemutatóra; ugyszintén, hogy a 12. hadtest vonatparancsnoksága által az ezen év őszén kisorolt tenyészkancaikat vármegyénk kiscgazdái kapták meg; továbbá, hogy a székelyföldi miniszter. kirendeltség segítségével Székelykeresztur vidéke kiváló tehennel, a Sövidék juhokkal látott el. Az egyesületnek nem feladata a politizálás; nem is ily szempontból fogja fel a dolgot, midőn reá mutat arra a nagy veszteségre, mely az egyesületet Darányi Ignác ő nagyméltóságának földmivelségi vezetésétől való visszalépésével érte, akinek székely népünk iránti érdemei halhatatlanok. A veszteség feletti fájdalmat enyhítheti az a tudat, hogy a székely-kérdés ma már országos ügyként kezeltetik, ugy a közvélemény, mint a magas kormány részéről és a személyek változása annak érdembeli részét általában nem veszélyezteti, sőt azáltal, hogy új eszmék nyerhetnek érvényesülést, a változásban annál is inkább meg kell nyugodnunk, mert az új földmivelségi miniszter ur, aki maga is kiváló gazda, eddigi közéleti működésével a legszebb reményekre jogosíthatja fel az egész magyar társadalmat atekintetben, hogy vezetése mellett a földmivelségi érdekei hátrányt nem szenvednek, de sőt minden eddig életrevalónak bizonyult kezdeményezés, alkotás tovább fejlesztést nyer, hogy ily módon a haza e téren is fényre derüljön. Ezzel a közgyűlést megnyitottanak nyilvánítja.

A lelkes éljenzéssel fogadott megnyitó után a titkár felolvasta Dr Darányi Ignác volt földmivelségi miniszternek Hollak y elnök-höz intézett bucsuiratát, melyben az egyesületnek is köszönetet mond, hogy működésében támogatta. Együttal bejelenti az elnök, hogy a bucsuiretra az elnökség már válaszolt. A bejelentést egyhangulag tudomásul vették s a közgyűlés fájdalmát fejezi ki Darányi távozása felett, mert azon meggyőződésben van, hogy a magyar földmivelés érdekeit nemcsak tudással, de szeretettel képviselte. A vezetése alatt keletkezett alkotások egész sora bizonyítja, hogy akkora érzékkel birt a magyar föld és népe érdekei iránt, milyennel még senki — alkotmányunk helyreállítása óta — elődei közül. Ezen érdemei elismerésül a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavaz és egyszersmint az egyesület dísztagjának választja meg.

Majd Tallián Béla földmivelségi miniszter leiratát veszik tudomásul és hozzá üdvözlő irat küldésével az elnökséget megbízták.

A földmivelségi miniszternek a székelyföldi miniszteri kirendeltségben történt változásról szóló leirata került sorra, amelyben az

egyesületet értesíti, hogy Sándor János államtitkárrá történt kinevezetése miatt a székelyföldi miniszteri kirendeltség vezetésétől megvált és helyére Balogh Vilmos miniszteri tanácsos nevezetett ki. A leiratot tudomásul vették és Sándor János távozása feletti sajnálatának jegyzőkönyvileg ad kifejezést a közgyűlés.

Igen nagy érdeklődéssel tárgyalták az egylet 1904. évi munkaprogramját, melyet Hlatky Miklós titkár terjesztett elő s melyben kijelenti, hogy az egylet működésének célpontját a gazdasági ismeretek terjesztésére fekteti, mi végből a tél folyamán a vármegye különböző vidékein 15 községben 30 felolvasást tartanak a titkár, a vármegyei állatorvosok, lelkészek, tanítók. A felolvasók tárgyaikat az állattenyésztés, állategészségügy, állatkereskedelem, a talajmivelségi, trágyázás, a kereskedelmi növények termesztése, a szövetkezeti eszme terjesztése, a mezőrendőri törvény és a cselédpénztár ismertetése köréből veszik. Különös súlyt helyeznek majd az értékesítő szövetkezetek létesítésére, mert legnagyobb bajunk nem az, hogy termelni, de hogy eladni nem tudunk. Ezáltal, különösen akkor, midőn az ég jobb terméssel áld meg, 100 ezreket veszítünk. Két 30 napos kórfalon tanfolyamot rendeznek. Az eddig jónak bizonyult működést az állattenyésztés terén — így a székelykereszturi tenyészállat kiállítását és vásárt, valamint a szüzugyula főtartását és fejlesztését — folytatják, illetve egy csikólegelő létesítésével kiegészítik; tavasszal a jómínőségű üszök beszerzését az egylet alapjainak felhasználásával tovább folytatják; hozzájárul az egylet ahhoz, hogy a székely-akciónál a földmivelségi miniszter székelyföldi kirendeltségének munkáját erejéhez képest támogassa; figyelemmel kísérik az összes közgazdasági mozgalmakat s azok közül az életrevalók megtestesítésén munkálkodni fognak.

A közgyűlés a munkaprogramot élénk és tanulságos eszmecsere után egyhangulag elfogadta és határozatilag kimondotta, hogy főleg az értékesítő szövetkezetek létesítése elsőrendű közgazdasági érdek. A szövetkezeti munkálatok előkészítésére Hollak y Arthur főispán elnöklele alatt Pálffy Dénes, Lajos János, Koncz Ármán, Orosz Lajos, Szabó István, Máthé Pál, Dr Demeter Lőrinc, Daniel Lajos, dr Török Pál, Deák Miklós, Péter József közs. jegyző, Dr Nagy Sámuel, Daniel Károly és Hlatky Miklós tagokból álló bizottságot küldöttek ki, akik az előkészítő lépéseket megtegyék és a Hangya központi szövetkezet támogatását kinyerjék. Az első értekezlet e tárgyban folyó hó 19- és 23-ika között lesz s kívánatos, hogy arra a bizottság tagjai minél több érdeklődő tagot hívjanak meg.

Németh Albert pénztárnok előterjesztésére Holbok Ede, Száva András, Polgár András és Szent-Királyi Árpád tagok hátralékos tartozását törölték.

Orosz Lajos indítványára a közgyűlés, beható tárgyalás után a székelykereszturi tenyészállatkiállítás-, illetve díjazásra nézve egyhangulag ki mondja, hogy 1. A nagytenyésztők (50 holdon felüli birtokosok) javára kifizető díjakra — minden korlátozás nélkül — kitenyésztők is pályázhatnak. 2. Minthogy a bika-állomány vármegyénkben már kellő színvonalat ért el, a díjazásnál a nagyobb súly a borjas tehének és üszök díjazására fordítandó, hogy ily módon a kiváló üszök a vármegye tenyészetének megmentessenek. E végből a díjak fele a bikák, egynegyede a borjas tehének és egynegyede az üszök díjazására fordítandó. A községi bikáknál nyilvántartandó a tenyésztő, akitől a bika vásároltatott és a vételár is. 4. A nagytenyésztő tehenei és üszői csakis elismerő oklevéllel tüntethetők ki, a pénzdíjazás mellőzésével.

Az indítványok során határozottan kimondták, hogy: 1. A szüzugyula minden egyleti tag csakis 4 darab üszőt küldhet kedvezményes (6 korona) legeltetési díj mellett, ezenkívül azonban 8 korona díjért bármennyit legeltethet ott. 2. Egy lenmagtisztító Kalmárféle rostát beszereznek. 3. A kiállításán eladott minden egyes bika után 2 százalék az egyesületet illeti részben a költségek fedezésére, másrészt pedig egy alap létesítésére, melyből a kiállítás helyén fedett szin építendő. 4. A szekérveteny-alap 51 K 2 fillére az egylet tőke-alapjához csatolandó. 5. Az Országos Gazdaszövetség végrehajtó bizottságába három évre Hollak y Arthur, Ugron Zoltán és Ugron János megválasztatnak. 6. Az O. M. G. E.-nek a gépbemutató rendezéséért és hogy a kisorolt kincstári lovakat mind vármegyénk kiscgazdáinak engedte át jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

A székelykereszturi tenyészállat kiállítás díjazásaira az államjavadalmaszasi alaptól nyerendő 1600 K fordítatik (800 K bikákra, 400 K borjas tehénekre, 400 K üszőkre). Hirdetésekre pedig 200 K költséget számítottak. A díjakért haladéktalanul feliratokat intéznek a földmivelségi miniszteriumhoz, az O. M. G. E.-hez és az E. G. E.-hez. A vármegyei orsz. képviselőket egyidejűleg megkeresik, hogy az államsegély idejében való kiutalása érdekében közbenjárni sziveskedjenek.

Végül Száva Mihály egyleti tag a választmány azon határozata ellen szólalt fel, hogy az általa megvásárolt üsző árleengedését nem teljesítették. Többek felszólalása után, írásbeli felelkezés beadására utasították.

Sorozás. Nyiri Sándor honvédelmi miniszter felhívást adott ki a törvényhatóságokhoz, hogy ezek az illetékes hadkiegészítőparancsnokságokkal egyetértőleg a sorozásra két utazási és működési tervet állapítsanak meg. Az egyik arra az esetre szóljon, ha a fősorozás december 28-ikán kezdődhetik és a jövő január 30-ikáig tart, a másik utazási és működési terv arra az esetre, ha a fősorozás január 4-ikén kezdődik és február 6-ikán végződik.

A magyar nyelv a közös ezredekben. Pitreich közös hadügyminiszter rendeletet adott ki az iránt, hogy a közös hadsereg csapattesteiben, különösen a magyar ezredekben a nem magyar anyanyelvű tisztek az ezred nyelvét, a magyar nyelvet, mint a hogy azt a szolgálati szabályzat is megköveteli, a szolgálat igényeinek megfelelőleg, mielőbb sajátítsák el.

Az ipari munkások szabad liceuma.

„Az ipari munkások képzésére alakult bizottság” az ingyenes előadások sorozatát, amint a hirdetésekben is jelezve volt, mult vasárnap délután tekintélyes számú férfi és nő hallgató jelenlétében megkezdette. Ez alkalomra előadónál dr Solyomossy Lajost kérte fel, ki — a Himnusz egyhangú lelkes elneklése után a vizről, mint fizikai s legfőbbképen khemiai (vegytan) testről tartott igen érdekes, minden vegytani kísérletében igen szépen sikerült, tanulságos előadást. Előadásának bevezető részében általános szempontok és fogalmak megalkotása céljából előadja, hogy a természetben előforduló testek és tűnemények, szóval az összes létező dolgok együtt alkotják a világ egyetemét. Azt a tudományt, amely a testek külső alakjának és alkotó részeinek és azok tulajdonságainak megismertetésével foglalkozik: természetrajznak, amely feloszlik növénytan, ásványtan és állattanra; amely

tudomány pedig a testek változásaival és a természeti tünetekkel ismert meg bennünket: természettannak nevezzük, ez ismét két részből áll, u. m.: a fizika és vegytanból. A szorosan vett fizika, a testek külső alakulataival az eső, hő és egyéb természeti jelenségek hatása következtében végbement természeti változásokat ismerteti, míg a testeknek alkotó elemeire való szétbontásával és azok összetételével, valamint az egyes elemek magaviseletével, részletes megismertetésével a vegytan, kémia foglalkozik.

A víz fizikai tulajdonsága, hogy háromféle halmaz állapotban fordul elő; először mint folyékony test, amikor az illető vizeztartó edénynek az alakját veszi fel. A víz az ipari készítmények gyártásánál általában az iparban nélkülözhetetlen segédanyag, a közéletben ételünk elkészítésénél, testünk tisztántartásánál a levegővel egyenlő fontosságú haszna van. Ha a megállapított hőmérő szerint null (0) fokra lehűtjük, alakját megváltoztatja és szilárd test, jég lesz belőle, amikor a térfogata megnagyobbodik; mint jégnek is az iparban és közéletben egyaránt fontos szerepe van, hogyha pedig 100 fokig felhevítjük, forrásnak indul és légnemű párákka változva, a levegőben széteszik; e párák megszokva és megsűrűsödve alkotják a fellegeteket, melyekből aztán az eső lesz. Az esővíz egyrésze a föld felületéről foly a folyókban, a másrésze pedig a föld felső kérgének rétegeibe az úgynevezett kavics rétegekbe behatol és innen aztán helyenként, mint forrásvíz tör elő, ha a víz föld alatti útjában a földet alkotó ásványokból sokat felold, mint ásványvíz jön elő; némely víz, a benne feloldva levő ásványos alkotó részek miatt élvezhetetlen, ilyenek pl. az udvarhelyi kutak vizei is. Az álló és folyó vizek felületi folytonosan párolognak s tulajdonképpen ezek vizpárái is alkotják a mindegyiket megtermékenyítő esőt hozó fellegeteket.

A vízből előállított gőznek különösen az iparban nélkülözhetetlen és fontos haszna van.

A vizet villamos árammal mint igen erős vegyibontó készülékkel felbontván elemeire, két annyi hidrogént (könnyű, miután a legkönnyebb test) és félannyi oxigént (éleny) mutat be az előadó ur. A hidrogént a felfogó üvegesőnek szájával felfelé tartva, meggyújtja és az egyet pukkanva kékes lánggal ég, ha pedig égő szálkát tart a hidrogénnel telt üvegesőbe, az szikrából kialszik.

A hidrogénnek igen fontos szerepe van az iparban, miután a legnagyobb hőfokot: 2000 fok melegét is lehet égetése által fejleszteni, melyben pl. az üveg csak úgy csepeg. Nagy mennyiségben úgy állítják elő, hogy a cinket sósavval vagy kénsavval (vitriol) leöntik és ebből erős pezsgés kíséretében nagy mennyiségben fejlődik. A hidrogén azonban csak úgy ég, ha a levegő az égésnél jelen van, de ha pl. a felfogó edényben összekevertetik, meggyújtva rettenetesen rombol.

Az oxigén a víznek csak egyharmad részét alkotja és az élőállatokat valamint az égőtesteket is táplálja. Maga nem ég el, de benne az égés igen gyorsan, élénken és erős fényvel megy végbe. Ha két rész hidrogénnel összekeverjük, nem vizet, hanem egy új légnemű testet alkot, mely meggyújtva igen nagyot durran és élénk fényvel ég. Ez az úgynevezett dúrlég, melyet régebben a világító tornyok kivilágítására használtak. Ha a levegő pl. csak oxigénből állana, minden test, miután az állati éleli is végbemenő égés, ötször gyorsabban égne el s így ötször rövidebb ideig is élne, mint jelenleg. A hidrogén és szén-sav a növényzetet, az oxigén pedig az állatvilágot táplálja. Dr. Solymossy igazgató élénk figyelemmel végig hallgatott előadása után Solymossy Endre biz. elnök ismertette az országos bizottság jelentését ezen, iparosok részére az ország minden vidékén rendszeresített előadásokról. Csiki Albert pedig szavaltá igen élénk hatással dr. Jókai Mórnak, Petőfi halálának 50 éves évfordulója alkalmára írt „Apotheozis“-át. Végetűl pedig a helybeli székely dalegyet népdalokat énekelt.

A jövő vasárnap december 13-án Máthéfi Domokos pénzügyi titkár fog „A magyar uralom (hegemonia) jogosultságá"-ról előadást tartani.

Ajánljuk újabbban is a „Polgári önképző-kör“ nagytermében tartani szokott — ez érdekes ingyenes előadásokat iparos polgártársaink, az iparos ifjuság, az értelmi osztály férfi és nőtagjainak egyaránt élénk figyelmébe.

Egyházi élet

Építsünk Székelyudvarhelyen templomot! A közművelődés oltárán Isten dicsőségére áldoz, ki a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom költségeihez hozzájárul. Az egyházközösség előjárósága a következő kegyes adományokat vette és hálás köszönettel nyugtázza: Lőrinczi Béláné és Gergely Lajosné gyűjtőívén adakoztak, a) pénzben: Lőrinczi Béláné, Nagy Mihály, Kassay Domokos, Bene József 1—1 K, Gergely Dénesné 60 f, Lőrincz Péter, özv. Lakatos Gyuláné, Fekete Beniamin, Kállai György, Czako Domokos, Szemerjai Lajos, Bence Lőrinc 40—40 f, ifj. Koncz Ferenc 30 f, Balázs Mózesné, Szabó T. Istvánné, Gergely Ferencné, Nagy János, ifj. Nagy Sándor, Nagy Mózesné, Orban János, Lakatos Andrásné, Tódor Agoston, N. Mihály, Antal János, Szemerjay Lajosné, Mihály Lajos, Miklós Mihályné 20—20 f, Mihály Istvánné, Szabó Pálné, Mihály Andrásné, Vass Jánosné, Vass Andrásné, Bence Dénes, Nagy András 10—10 f, Lőrincz Lajosné 8 f, Nagy Lajosné, Lukács Daniné. Tantiné 4—4 f. b) gabonában: Gergely Lajosné 1 K, Bence Martonné 30 f, Lőrincz Istvánné, Lőrincz Izsák 40—40 f,

Molnárné, Vass Ferencné, id. Vass Lőrincz, Szabó Lőrincné, Koncz Lajosné, Bence Istvánné, Lőrincz Jánosné, Bence Pálné, Deák Ferencné, Koncz Józsiné, Vass Lőrinc, Koncz Mózes 20—20 f, id. Bence Jánosné, Bence Mihály 15—15 f, Hajdó Jánosné, Forizs Lőrincné, Mihály Istvánné, Bogdán Ferencné, Kerestély Andrásné, Bogdán Istvánné, Nagy Józsefné, Nagó János, Szabó Mihályné, Bartis Mihályné, Bartis Istvánné, id. Bence Sándorné, Vass Mihály, Vass Gergelyné, Vass Istvánné, id. Nagy Jánosné, id. Lőrincz Ferencné, Deák Mózes, Koncz Mózesné, id. Nagy Pálné, Nagy Lőrinczné, Nagy Ferenc, ifj. Bence Mihály, Vass Istvánné, Vas Martonné, Lőrincz Pál, Rác János, Nagy István, ifj. Nagy Pálné, ifj. Bence István, Todor István, Lőrincz Ferenc, Bence János, Nagy Sándor 10—10 f, Szabó Istvánné 4 f értéket. Együtt: 22 K 6 f. Az I—XXIII. közlemény összege 4585 K 9 f. E közlemény összege 22 K 6 f. Összesen 4607 K 15 f.

Különlék.

— **Egy jól megtermelt kacsát** bocsátott utra Budapestről néhány napilap tegnapi számában. A kacsá szörnyen kappan hangján azt gágogta, hogy Hollaky Arthur, vármegyénk közszeretben álló főispánja legközelebb megválnék állásától s helyébe dr. Damokos Andort, a vármegye mostani alispánját neveznék ki. A kappan-hangu kacsá rikácsolását általános hahota fogadta vármegyénkben, mert mindenki igen jól tudja, hogy főispánunk mily áldásos működést fejtett ki négy év óta vármegyénkben és mennyire népszerű vármegyeszerte atyai jóságánál és tiszta kezű, igazságszeretettel fogva is. Az újabb időben senkinek sem sikerült oly mélyen beferkőzni a népszívhez, mint épen Hollaky főispánnak, aki még a legválságosabb időkben is mindenkor megtalálta alapos készségével és higgadt magatartásával a leghelyesebb utat. A székelység ügyeit pedig oly meleg szeretettel karolja föl, ahogy egyetlen székely vármegye főispánja sem és csak azon esodálkoztunk, hogy a székelyföldi miniszteri kirendeltség vezetőségének kinevezésénél az intézők figyelmét ez a körülmény hogyan kerülhette ki. Ezt azonban főispánunk szerény fellépése nemileg igazolja s mi örvendünk a legjobban, hogy teljes munkásságát osztatlanul vármegyénk közügyeinek szenteli és minden téren évtizedekkel mozdítja elő azokat. Ezek után tehát egész nyugodtan mondhatjuk, hogy a fővárosi lapok híreiből egy szó sem igaz.

— **Megerősítés.** Kadics- és Bethlenfalva községek plebánosi állására a püspök Péterffy Lőrinc vágás-dobói derék plebánost nevezte ki és erősítette meg.

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCÁJA.

Titkári jelentés

a székelyudvarhelyi tanárkör 1902—3. tanévi működéséről.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárcája.

(1. folyt.)

Nézzük most, mit mennyit produkáltunk és mily irányban fejtettünk ki tevékenységet?

Ami mult évi működésünket illeti, megtartottuk az előző években elért nívót. A stagnálás vagy hanyatlás vádját nem illehet meg bennünket. Tegyenek tanúságot az egyes adatok.

Október 11-én tartottuk meg az alakuló, illetőleg tisztújító gyűlést, melynek eredményeként elnöknek Dr. Solymossy Lajos igazgató választott meg. Nem banalitás és elkoptatott frázis az, ha azt mondom, hogy a kör és az ő egyénisége mintegy összeforrtak, hisz ott állott ő e kör bölcsőjénél és azóta jobban és rosszban egyaránt biztos kézzel vezette annak hajóját és hogy most is nyugodt révben van és nem tört össze a különféle megpróbáltatások és félreértések szirtjein, főképen az ő tapintatának az érdeme. De osztoznak az érdemben Soó Gáspár és Gönczi Lajos igazgatók is, kik mint alelnökök működtek éveken át és az 1902—3. tanévre is e minőségükben választottak meg újra lelkes egyetértéssel. A titkári állásba újból Nosz Gusztáv jutott egyhangu választás után.

A pénztárosi teendőket Mihálovits Bélára bízta a kör, míg a jegyzői tisztet dr. Lukinich Imre kezébe tette le.

Körünknek a központi választmányba való képviselésével dr. Solymossy Lajost és Bod Károlyt bíztuk meg.

Október 25-én városunkban épen szüntársulat működő, az e napon tartott gyűlés az ifjusági előadások rendezésének mikéntjére nézve állapodott meg. A kör abból indulván ki, hogy paedagógiai okokból előnyösebb, ha a tanulóifjuság a nagyközönséggel együtt jelenik meg a kiválóbb szindarabok előadásán, elejtette a kizárólag az ifjuság részére rendezendő előadások kérdését, minek következtében természetesen azt is el kellett ejteni, hogy a multban bevett szokáshoz képest valamelyik tanár ismertesse és méltassa előzőleg az illető szindarabot. Az egyes darabok kiválasztására kiküldött hármast bizottság, melynek tagjai Fejes Áron, Mihálovits Béla és Nosz Gusztáv voltak, érintkezésbe lépve a színigazgatóval a Coriolánt, a Szentivánéji álmat és a Peleskei nótáriust tűzte ki napirendre, mint amely darabok alkalmasok arra, hogy amellet, hogy az irodalomtörténeti tanítás kiegészítésül szolgálhatnak eszmei tartalmuknál, költői szépségüknel, megkapó korrajzaiknál, avagy a kompozíció művészi erejénél fogva is maradandóbb nyomot hagyhatnak a tanulók lelkében és üdvös hatással lehetnek az esztetikai izlés fejlesztésére és izmosítására.

* * *

Az úgy tavaly, mint ezidén a közel multban szerzett tapasztalataim révén az a meggyőződés érelődött meg bennem, és legyen szabad ennek itt kifejezést adnom, hogy a tanárnak a darab előadását megelőző ismertetése felette kívánatos, ha azt akarjuk, hogy a tanulók a darabnak nemcsak egyes szembeötlőbb mozzanatait és külsőségeit figyeljék meg, hanem annak lelkébe is bevezetessenek, annak belső szépségét is élvezhessék, egyszóval a szükséges tudnivalók iránt kellő tájékozást és támpontot nyerhessenek és a darab hatása maradandóbb és megtermékenyítőbb lehessen.

Az október 25-iki gyűlésén a kör munkaprogramját alapította meg, előre is azt tűzvé ki főfeladatául, hogy elsősorban didaktikai kérdések és a módszertani eljárás módjai vitassanak meg az egyes üléseken.

November 15-én Mihálovits Béla értekezett a „középalkulust“-ról. Gondolatmenete a következőkben sarkallott. Rámutatván az értesítőkből közzététetni szokott előmeneteli statisztika hiányaira, konstata, hogy e statisztika hibás alapokra van fektetve és nem szolgál biztos támpontul az egy-egy tárgyban elért eredmények összehasonlítására, valamint nem nyújt világos képet egy osztály haladásáról.

Felolvasó szerint meg kellene alapítani a közép kalkulust, vagyis azt a számot, melyet pl. valamely tárgyból az osztály minden tanulója kapna, ha egyenlően osztanók fel a tényleg elért eredményt. Az eljárás t. i. az lenne, hogy a tanulók jegyei összegezendők s ezen összeg elosztandó a tanulók számával. Ha ilyen módon minden egyes tárgyról megnyertük a közép kalkulust, akkor ezen összeget osztva a tárgyak számával, megkapjuk eredményképpen azt, hogy az illető osztályban mit ér egy tanuló és így tovább, ki lehetne mutatni, hogy az intézetben mily átlagot ért el egy növendék.

* * *

A tanulságos és egyes adatok csoportosítását illetőleg nagyon ügyes szerkezetű értekezést feszült figyelemmel hallgatta a kör és felkérte az olvasót, hogy azt a Hivatalos Közlönyben is tegye közzé. A decemberi számban — bár kivonatosan tényleg napvilágot látott ez értekezés.

(Folyt. köv.)

Nosz Gusztáv.

— **Választmányi ülés.** Vármegyénk Gazdasági Egyesületének választmánya e hó 8-án Dr Damokos Andor alelnök vezetése alatt tartotta meg közgyűlés előtti ülését. Az egyes közgyűlési tárgyakon kívül, bemutatásra került a vármegye alispánjának a marhahajtó utakra vonatkozó tervezete, melyet a választmány azon módosítással fogadott el, hogy a Székelyudvarhelyről Szentlélek és Tarcsafalván át Etédre vezető ut is felyeendő. Az E. G. E. nagyobb szabású székelykiállításának eszméjét helyesléssel fogadták s a jövő évi januárban tartandó értekezletre Hollaky Arthur elnököt, Hlatky Miklós tükárt, Orosz Lajost és a választmány jelentkező tagjait kiküldötték. A X. ker. kulturmérnökségnek az engedélyezett alagsó sajtóról és annak jó karban tartásáról kért kötelező nyilatkozatot kiállítják. Klein Samunak 29 csöves székely tengerit küldetnek Pálffy Dénes földbirto-kostól, árajánlattal. A dus-vadagnak mérgezéssel leendő irthatása végett lépéseket tesznek, ugyszintén aziránt is, hogy az ily vadat elejtők jutalom-ban részesüljenek. A jegyzőkönyv hitelesítésére Dr Demeter Lőrinc és Konec Armin tagokat felkérve, alelnök az ülést berekesztette.

— **Halálozások.** Dávid Sándor plebános életének 52-ik, áldozó-papságának 25-ik évében elhalt Csicsókeresztúron. Az elhunyt plebános vármegyénkben 1851. dec. 1-én Bordoson született s gimnáziumi tanulmányait Marosvásárhelyt, Kolozsvárt és Brassóban végezte. — Kökösi Orbók Gyula tanító felesége szül. szarvasi Szemian Bertá pedig e hó 3-án reggeli 6 órakor, életének 38-ik, boldog házasságának 19-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült Parajdon. Mélyen sujtott ferjén kívül Aladár, Olivér, Gyula, Mariska, Pista és Károly gyermekei siratják a szeretett édes anyát. Kökösi Orbók Gyula, lapunk munkatársa, fogadja mély részvétünket a pótolhatatlan veszteség szomorú alkalmából!

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** havi rendes ülését kishalmgyi Hollaky Arthur vármegyénk főispánjának elnöke alatt tegnap, a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta meg. Az ülés lefolyásáról — térhiány miatt — jövő számunkban hozunk tudósítást.

— **E hónap orsz. állatvásárunk** a Székelyudvarhely területén uralgó sertésvesz, valamint a száj- és körömfájás miatt — valószínűleg nem lesz megtartható.

— **Nyilvános köszönet.** Mindazon nemes szívű résztvevők, kik fiam Szeles Antal halála alkalmából részvétüket nyilvánították, fogadják e helyen is forró köszönetemet. Özv. Szeles Pálné.

— **Ragályos betegségek.** Városunkban ismét ragályos betegségek jelei mutatkoznak. Ezidő szerint 1 bárányhimlős, 1 kanyarós és 6 számárhurutos beteg van bejelentve a hatóságokhoz.

— **Köszönet.** Özv. Kádár Zsigmondné szül. Csomor Lina urasszony Olvasóegyletünknek 45 kötet regényt volt szives adományozni. Ezen áldozatkészségért fogadják az egyet választmánya nevében kifejezett hálás köszönetünket. Nagyfalva, 1903. dec. 7-én. Beke Albert, e. elnök; Száva Mihály, e. könyvtárnok.

— **A pálinka áldozata.** Bálint József nőtlen, favágó-napszámos, mintegy 36—40 éves, helybeli lakos e hó 7-én d. e. 10 órakor az utcán összeesett s míg Kassay Vilma italmérésébe szállították, addig meghalt. Ugy mondják, hogy e hó 4-én fogadásból egymásután 2 liter pálinkát ivott meg s e miatt vérhányást kapott és így állt be halála.

— **Nyilvános elszámolás.** A következő sorokat tettük és közöljük: A nőegylet által f. évi december 5-én rendezett teastélyen felülfizettek: Dr László Mihály 10 K, Szöllösi Samuel 7 K, Homolay Lajosné 6 K, dr Damokos Andor és Máté Pál 5—5 K, László Domokosné, Demény Ferencné, Mannheim József, Fernengel Gyula 4—4 K, Vajda Lajos 3 K, dr Vas Lajos, Maráth József, Lániczky József, Szabó Gábor, Haab V., Neumann Zsigmond 2—2 K, Steinburg Ottóné, Persián János, Soó Domokos, dr Kassay Albert, Dobay Zoltán, Sterba Ödön, Solymossy Lajos, Szentpétery Ferenc, dr Bodolla Gábor, dr Török Albert, Gábor Márton, Farczady Lajos, Leitner Gyula, Florián Kristóf, Gál Jenő, dr Szöllösi Ödön, özv. Ugron Lázárné, özv. Török Pálné 1—1 K, Katonatisztek 6 K, Pfaffenhuberné 40 f. Összesen 278 K 80 f. Jux-tárgyak elarusításából özv. Groák Béláné és Fejes Aronné beadtak: 88 K 12 f. Ételek és italok elarusításából bejött: Kassay Iréntől 21 K 60 f, Konec Margittól 32 K 50 f, Persián Erzsitől 30 K 80 f, összesen 84 K 90 f; Szöllösi Irén és Felegyházi Mariskától 84 K 96 f; Bartha Rózsika és Roediger Melanitól 61 K

68 f, Ferenczy Iréntől 24 K 84 f, összesen 96 K 42 f; Lestyan Margit és Madarász Beától 112 K 52 f; Panzel Mariskától 36 K 34 f; Lányi Rózsikától étel és virágból 34 K 26 f; Pap Irmától virágból 43 K 54 f. Tea sátorból utólagosan befo-lyt: Pap Andrásné, Roediger Gyulané és Nosz Gusztávnétől 5 K 60 f. Cukrász sátorból: dr Egyed Balásné, dr Kovácsy Albertné és Becek Aladárnétól 68 K 60 f. Szivar-sátorból: dr Bodolla Gáborné, Anka Valeria és Varró Bertától 105 K 44 f. Pezsgő-sátorból: dr Göllner Beláné, dr Válcik Ferencné és Szabó Gábornétól 254 K 10 f. Bor-sátorból utólagosan bejött: Fankovits Gyulané, Medgyes Emma és Hein Esztitől 59 K 80 f. Összesen: 1363 K 94 f. Megmaradt ételek és italok elarusításából bejött 35 K 11 f. Adakozásból: 538 K 30 f. Az egész jövedelem 1937 K 35 f, a kiadás 1140 K 19 f, tiszta jövedelem 797 K 14 f. Székelyudvarhely, 1903. dec. 9. Felegyházy Antal, pénztárnok.

— **Csekély pénzért — nagy örömet szerezhet mindenki magának és gyermekeinek,** ha a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betogh Pál könyvkereskedésében) vásárolja karácsoni és új-évi ajándékait

— **Hibaigazítás.** Mult számunkban az első Szent-Antal estélyről közölt műsorból Burger Arthur főgimnáziumi tanár ur neve, aki tartalmas és köztetszében részesült felolvasást tartott — szedési hibából maradt ki, amit ezennel helyreigazítunk.

— **Lőporreladási raktár engedélyezése.** A kereskedelemügyi miniszterium egy előfordult esetből kifolyólag kimondotta, hogy a lőporraktár engedélyezése iparhatósági telepengedélyezési eljárás alá nem vonható, mivel a lőpor készítése ez idő szerint iparágat nem képezvén, nem lehet iparág a lőporral való kereskedés sem. A lőporraktár építésének engedélyezése egyedül az egyéb építési engedélyek megadására hivatott közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik, ezen hatóságoknak lévén kötelességük az engedély iránti kérelem elintézésével a közbiztonsági szempontokra és egyéb köztelintetekre figyelemmel lenni.

* **A rendőr ébredése.** Egyik vidéki városkában a főkapitány szigorú arccal szól a rendőrhöz: A bekísért vádlott tagadja, hogy ő a nevezett éjjel csendháborító lármát csapott és hogy az utcai lámpákat is leszedte volna. Mivel igazolja állítását ezzel szemben? — R e n d ő r: De kérem alásán, hát akkor mi ébresztett volna fel engem? Erre feleljen a vádlott.

— **Vészkiallítások** címmel Király Péter dr (Debrecen, Piac-utca 46. sz.) jövő év márc. 15-én egy kötet könyvet ad ki s arra 1904. febr. 16-10-iki határidővel előfizetést nyit. A könyv 14—16 ivre terjed s ára füzve 2 K, diszkötésben 4 K lesz. A kiadandó műben „a magyar nemzetnek életfáját ért erőszakos és ármányos támadások, csapások természetével, okaival, körülményeivel és elhárításának lehetőségeivel” foglalkozik a szerző. Az előfizetők a megrendelt könyvet bérmentve kapják meg.

Közigazdaság.

Székelykiállítás.

Egy 1904. év ősztén, vagy 1905. tavaszán rendezendő általános székelyföldi kiállítás tervezete.

(1. folyt.)

A rendezésben résztvevő tényezők közötti munkafelosztásról a továbbiakban fogok javaslatot tenni.

Ezt megelőzőleg letárgyalok egy pár, ennél sorban előbb jövő kérdést.

Hol, mely városban legyen a kiállítás? Mert csakis valamely nagyobb város tehet alkalmas hely erre a célra. Fürdők, központon fekvő kisvárosok nem alkalmasak, mert nem tudják az idegen vendégeknek azt az ellátást és kényelmet nyújtani, amire azok joggal igényt tartanak és nem rendelkeznek azzal a nagyobb tömegű lakossággal, amely már magában is — a belépő jegyek vásárlása után — a kiállítás bevételi forrásainak egy jelentékeny részét szolgáltatja.

Komolyan számításba jöhetnek tehát: Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy és Székelyudvarhely. Azt a fő célt tekintve pedig, mely az idegen pénz idevonzásában van kitüzve, nem tartanám helytelennek kombinációba venni mindjárt a legkézenfekvőbb, legkönnyebben megközelíthető és legnagyobb várost: Kolozsvárt sem. Igaz, hogy a Székelyföldtől távol fekszik, viszont azonban az is

igaz, hogy a Székelyföld meg attól a világtól van jóval távolabb, amelynek szimpátiájára és komoly érdeklődésére épen első sorban utazunk — rendezendő kiállításunkkal.

Sepsiszentgyörgy nem is elég nagy város (az előzőleg felhozott követelményekhez képest); nehezen is megközelíthető (Brassótól kell oda visszafordulni vasuton); megfelelő helyiségekkel sem rendelkezik. Székelyudvarhely szintén elég nehezen megközelíthető; még kisebb (?) város és még kevésbé vannak e célra alkalmas helyei.

E két város tehát csak valamely, az illető vármegye, vagy város által hozandó magasabb anyagi áldozat áron volna komolyan kombinációba vehető.

Azt hiszem: egy ily kérdésnél a lokális érdekek harcát merőben kizártnak kell tekintenünk s így véleményünket, a kiállítás helyét illetőleg, nincs okunk bővebben indokolni, vagy elburkolni.

Maradna tehát: Marosvásárhely és (amennyiben e város nem hozná meg a tőle kívánt minimális áldozatokat, vagy amennyiben minden elfogultságtól menten: mindnyájan csupán a cél elérésének könnyebbégét tudnók tekintetbe venni) Kolozsvár.

Megvallom őszintén, hogy — bár a reális számítás szempontjából (érte ezalatt: a kiállítás céljának könnyebb elérhetését) magam is Kolozsvár mellett vagyok — mégis Marosvásárhelyt szeretném előnyben részesíteni.

Marosvásárhelynek is, igaz, hogy egyetlenegy olyan helye van, ahol egy ilyen nagyobb szabású kiállítást megépíteni lehetne. Ez a hely Elba nevű nyári sétatér (körülbelül 1000—1500 □ öl felhasználható területtel) és az ott levő régi nagy 400—500 □ meter területű nyári szinkör épülete.

Persze ez a terület igen kevés és ehhez még a Maros árkon túl, kétfelől, a vasúti töltésig terjedő gyakorlóter és szántóföld is (együtt mintegy 2—3 kat. hold) hozzáveendő volna. Így — szűken elférnének azon a helyen.

Marosvásárhely mellett szól még az a körülmény is, hogy ott magának a kiállítás kereteinek az anyaga (épületek karba hozása, ujak emelése, kerítések, hidak, díszítések stb.) és a munka is olcsóbb lenne, mint például Kolozsvárt.

Tehát maradnánk egyelőre Marosvásárhely mellett.

Magának a kiállítás külső képének, egész szervezetének és jellegének — eltérően minden eddigi kiállításaink sablonjaitól — annyira eredetinek, igazi székelynek kellene lennie, hogy a látogatóra már ez a karakter magában is az ujjnak, a nem mindennapinak ingerével hasson. Kicsinyesnek látszik tán előttünk, akiknek az nem új, de egy idegen meg fogná csodálni például a bejáratnál a teljesen originális nagy székely-kaput, a székely stílusú hazákat (amelyek ideiglenes, olcsó utáztatban, egy pár pavillont helyettesíthetnének) és az ottani viseletben és tájszólással kalauzó kiállítási személyzetet. Egyéb eredetiségekről alább, a kiállítás tárgyainak részletezésénél fogok még szólni.

Hátra volna még a következő részletkérdések letárgyalása:

Mibe kerülne az egész akció és mely forrásokból vennék a fedezetet?

Tervezet a rendezési munkának az előbb felsorolt faktorok közötti felosztására vonatkozólag.

Az előkészítési és rendezési munkák egyes terminusainak fixirozása.

És végül: fejtegetése azon módoknak, amelyek az érdemlegesebb bel és külföldi látogatók odavonzására alkalmasak volnának.

Szerkesztői üzenetek.

Vidéki. A nyugdíjazott állami tisztviselő nyugdíja után kereseti, hitfelekezeti és egyházi természetű adót, hitfelekezeti és egyházi természetű iskola-adót és betegápolási pótdadót tartozik fizetni. Az állami alkalmazott és nyugdíjas a következő adókat nem fizeti: községi, ut, vármegyei és törvényhatósági adót, negyedik osztályu kereseti adójuk után (de egyéb állami adójuk után igen); községi és állami iskolai adót, valamint közmunkatartozást.

Előfizető lány. A kért vers eredeti népdal s egész szövege a következő:

Madárka, madárka,	Ha kérdik: ki küldte?
Csacsógó madárka!	Mondjad, hogy az küldte:
Vidd el leveleimet	Kinek bánatába'
Szép Magyarországra.	Meghasad a szíve.

Ha kérdik, hogy' vagyok?
Mondd meg, hogy rab vagyok,
Radeczky táborában
Közkatoná vagyok!

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Teasütemények a legkülönbözőbb választékban úgy **pompás csukrászsütemények** is **friss** minőségben **állandóan** kaphatók: **Ernst György csukrászatában** Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 15. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Cserépfedélhez alkalmas fenyőlécek és tűzifa-léc szeke-renkint, valamint hasogatott bükk tűzifa igen **jutányos árak** mellett kerül eladásra székelyudvarhelyi fűrésztelepeknél. Kiváló tisztelettel:

Fábián József.

441—903. sz.

Hirdetés.

A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház keblit tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező Petőfi-utcai Rákóczi-vendéglő, a ref. templom sarkán lévő Rájk-féle és Zorger féle bolthelyiségek, továbbá a kollegium sarkán lévő kis bolthelyiség, végül a bethlenfalvi határon és a temető-kertben lévő földjei 1904. évi április 24-től kezdve, nyilvános árverésen ki fognak adni. Az árverezők a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt bánatpénzkeppen kötelesek letenni. Feltételek megtehetőek az ev. ref. egyház lelkeszi hivatalában. — **Az árverés 1903. évi december hó 16-án délelőtt 11 órakor tartatik meg az ev. ref. leányiskola helyiségében.**

Kelt Székelyudvarhelyt, 1903. dec. 4.

Ev. ref. egyháztanács.

619—1903. vhtói szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbíró-ság-

nak 1902. évi V. 475—1. számú végzése következtében dr. Róth Hugó kolozsvári ügyvéd által képviselt Bergner Mór kolozsvári cég javára Telman Imre székelykereszturi lakos ellen 495 K s járulékaik erejéig 1902. évi nov. hó 14 én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1295 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 3 varrógép, 80 pár cipő, és többféle házi butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbíró-ság 1903-ik évi V. 263/3. számú végzése folytán 135 korona 51 fillér hátralék tökéltetésére ennek 1903. évi október hó 1. napjától járó 6 százalékos kamatai, $\frac{1}{3}$ százalékos váltódj és eddig összesen 14 K 82 fillérben bíróságilag már megállapított költségek erejéig Székelykereszturon alperes házánál leendő eszközlésére 1903. évi december hó 12. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykeresztur, 1903. nov. 16.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bir. végrehajtó.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Faeladási hirdetés.

Udvarhelyvármegye homoródi járás Füle község határában fekvő és az ottani közbirtokosság tulajdonát képező „A” üzem osztály 3., 4., 5., 7. és 15. osztágában kibélyezett 482 drb tölgyfa a földmivélsügyi m. kir. miniszter ur. öngyméltóságának 54772—903. számú engedélye alapján folyó évi december 28-ik napjának d. e. 9 órájától kezdve zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen el fog adni Füle község házánál.

Az erre vonatkozó árverési feltételek úgy az napon, mint időközben a fülei közbirtokossági elnöknel és a vargyasi m. kir. erdőgondnokságnál is megtekinthető.

Füle, 1903. december hó 7-én.

Fosztó József,
közbirt. elnök.

Mint gyógyviz csodahatásu.

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borviz!
Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: SZENTPÉTERY GERGELY fűszer-, üveg-, porcellán- és diszműáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Pénzt, sok pénzt, havonként 1000 koronáig ke-reshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül. Küldje be címét „E 452” jellege alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur” Mannheim, Meerfeldstrasse No 44.

Kitünő szabás és jó munkáért kezeség vállalatik!

Uj divatos**férfi és gyermek ruhák**

készítetnek a legjutányosabb árakban az őszi és téli idényre dus választéku hazai és külföldi posztókból.

Szenkovits János
utóda férfi- és női divatüzletében.

HANGSZERT

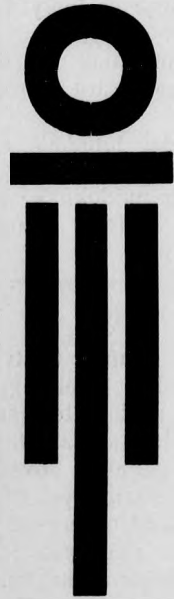
— mig —

Reményi Mihály

mű-hangszerész legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről**, Király utca 44/l. sz.

Karácsoni és ujévi vásár!

A közelgő karácsoni és ujévi alkalmakra igen szép és értékes ajándéktárgyak állanak a n. é. közönség rendelkezésére, u. m.:

Remek mesés-, képes- és ifjúsági könyvek dus raktára. Disz- és ajándék-könyvek. Emlék-könyvek és disz-es naplók. Képes levelező-lap albumok.

Hegedü- és citerahurok. „Turull” szabadalmazott írotoll-betét. Disz-es kiállítású lámpa-ernyők. „Rapid” töltő tollszár. A legkülönbözőbb író-nok.

Legfinomabb és divatos levélpapírok disz-es dobozokban. Papír- és írószert új-donságok. Disz-es tentatartók és finom különleges toll-szárak.

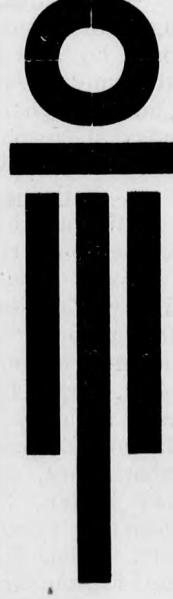
Magyar- és Tudományos Zseb-könyvtár teljes számban. Benedek Elek-féle Kis Könyvtár összes kö-tetei raktáron. Képes budapesti sza-kács-könyv.

Értékes és olcsó toll-kések. Női finom bőr kézi-táskák. Divatos óra- és nyak-láncok. Pénztárcák és pénzes erszények dus választékban.

Naptárak nagy választékban. Disz-es tárca-naptárak. Jegyzékkönyvek és üz-leti könyvek. Ima- és énekkönyvek. Helybeli, művészi és alkalmi levelező-la-pok.

Valódi kínai kézi- és diszlegyezők. Dohány-, szivar- és szivarka-tárcák finom bőr- és ujezüstből s más kedvelt anyagokból. Hegedük és hegedü-fölszerelések.

Szent-képek dus vá-lasztékban. Bárhol megjelent könyv- és zenemű itt az eredeti bolti, vagy a hirdettett leszállított ár mellett a legrovi-debb idő alatt meg-kapható.

Az ití felsorolt és még igen sok raktáron levő ajándéktárgyak a legjutányosabb áron kaphatók:

BETEGH PÁL könyv-, papír-, író- és rajzszerkereskedésében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15-ik szám alatt.